ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

№ 4.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, *12-го Января* — **1845** — *Wilno.* PIĄTEK, *12-go Stycznia.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 5 Января.

Его Императорское Высочество Герцогъ Лейхтенбергскій изволилъ возвратиться 31-го Декабря въ С. Петербургъ, изъ путешествія своего за границу.

—

Высочайшими Именными Указами, данными Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, Всемилостивѣйше пожалованы кавалерами Императорскаго и Царскаго ордена Св. Станислава: минувшаго Ноября: въ 24-й день, во вниманіи къ ревностной службѣ и отличному усердію по возложенымъ занятіямъ при установкѣ монумента въ г. Малоярославцѣ, въ память войны 1812 года, — третьей степени: Чиновникъ для особыхъ порученій Калужской Казенной Палаты, Тутулярный Совѣтникъ *Пожевъ*; и въ 25-й день, въ воздаяніе отлично-усердной и ревностной службы, — второй степени, Императорскою Короною украшеннаго: состоящій по особымъ порученіямъ при Виленскомъ Военномъ, Гродненскомъ, Минскомъ и Ковенскомъ Генералъ-Губернаторѣ, Генералъ-Лейтенантѣ Мирковичѣ, числящійся по Кавалеріи Подполковникъ Графъ *Ржевускій*.

— Произведены въ Полковники (въ числѣ прочихъ): Лейбъ-Гвардіи Гродненскаго Гусарскаго Полка Ротмистръ, Флигель-Адъютантъ Его Императорскаго Величества, Князь *Радзивиллъ*; Гвардейскаго Уланскаго Полка Подполковникъ, Дежурный Штабъ-Офицеръ Гвардейскаго Резервнаго Кавалерійскаго Корпуса, *Гечевичъ*.

—

ВЫСОЧАЙШЕ утвержденныя въ 28-й день Ноября сего 1844 года.

Дополнительныя Правила

КЪ УСТАВУ

О СЛУЖБѢ ГРАЖДАНСКОЙ.

—

§ 1. Канцелярскіе и другіе нижніе служители и неклассныя должностныя лица гражданскаго вѣдомства, принадлежащіе, по происхожденію, къ третьему разряду и неполучавшіе образованія въ высшихъ или среднихъ учебныхъ заведеніяхъ, или неимѣющіе аттестатовъ сихъ заведеній о пріобрѣтеніи познаній, составляющихъ полный курсъ высшаго или средняго учебнаго заведенія, не могутъ быть произведены въ классный чинъ, если они не предъявятъ аттестата объ окончаніи съ успѣхомъ полнаго курса, по крайней мѣрѣ въ уѣздномъ училищѣ, или равномъ съ о-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 5-go Stycznia.

Jego Cesarska Wysokość Xiążę Leuchtenbergski, dnia 31-go Grudnia raczył powrócić do St. Petersburga ze swéj podróży za granicę.

—

Przez Najwyższe Imienne Ukazy, do Kapituły Rosyjskich Cesarskich i Królewskich Orderów, Najłaskawiéj mianowani Kawalerami Cesarskiego i Królewskiego Orderu Św. Stanisława: 24-go zeszłego Listopada: ze względu na odznaczającą się służbę i szczególną gorliwość w wypełnieniu danego mu polecenia przy ustawieniu pomnika w mieście Małojarosławcu, na pamiątkę wojny 1812 roku, — trzeciéj klassy: Urzędnik do szczególnych poleceń Kałuzskiéj Izby Skarbowéj, Radzca Honorowy *Pohożew*; i dnia 25-go, w nagrodę odznaczającéj się gorliwością służby, — drugiéj klassy, Cesarską Koroną ozdobionego: zostający do szczególnych poleceń przy Wileńskim Wojennym, Grodzieńskim, Mińskim i Kowieńskim Jenerał-Gubernatorze, Jenerał-Poruczniku Mirkowiczu, liczący się w Kawaleryi Podpółkownik Hrabia *Rzewuski*.

— Zostają podniesieni do rangi Półkownika (w liczbie innych), Rotmistrz Półku Grodzieńskiego Huzarów Gwardyi, Flügel Adjutant Jego Cesarskiej Mości, Xiążę *Radziwiłł*; Podpółkownik Półku Ułanów Gwardyi, Deżurny Sztabs-Oficer Gwardyjskiego Odwodowego Korpusu Jazdy, *Gieczewicz*.

—

NAJWYŻÉJ utwierdzone d. 28 Listopada 1844 roku,

DODATKOWE PRAWIDŁA

DO USTAWY

O SŁUŻBIE CYWILNEJ.

—

§. 1. Kancellaryjni i inni niżsi służący, tudzież nie mający rang urzędnicy w wydziale cywilnym, którzy przez swoje urodzenie należą do trzeciego rzędu, a nie pobierali nauk w wyższych lub średnich naukowych zakładach, lub też nie mają świadectw z tychże zakładów o nabyciu wiadomości, składających pełny kurs wyższego lub średniego naukowego zakładu, nie mogą otrzymać rangi, jeśli nie złożą świadectwa o korzystném ukończeniu pełnego kursu, przynajmniéj w szkole powiatowéj, lub w innym równego stopnia naukowym zakładzie, albo też o dostatecznéj znajomości wszystkich przedmiotów, wykładanych w szkołach

нымъ учебномъ заведеніи, или объ удовлетворительномъ изученіи всѣхъ предметовъ, преподаваемыхъ въ уѣздныхъ училищахъ, или равныхъ имъ заведеніяхъ. Предметы испытанія для тѣхъ, кои не получили образованія въ учебныхъ заведеніяхъ, означаются въ прилагаемой при семъ программѣ (Лит. А).

§ 2. Изъ сего общаго правила допускаются изъятія для вѣдомствъ и должностей, поименованныхъ въ прилагаемомъ при семъ росписаніи (Лит. Б); но лица, изъятыя по сему росписанію отъ общаго испытанія, не иначе могутъ быть произведены въ классные чины, какъ по выдержаніи особаго спеціальнаго испытанія, сообразно ихъ назначенію; сверхъ того, они обязаны, по полученіи класснаго чина, служить не менѣе десяти лѣтъ въ томъ вѣдомствѣ, въ коемъ получили сей чинъ, и не иначе могутъ переходить въ другое, какъ по выдержаніи общаго испытанія по программѣ Лит. А; придворные служители и фельдъегери могутъ быть производимы въ классные чины безъ предварительнаго испытанія; но первые не имѣютъ правъ переходить въ другое вѣдомство, а фельдъегери, при увольненіи изъ военнаго вѣдомства, не иначе могутъ перейти въ другое, какъ по выдержаніи общаго испытанія.

§ 3. Канцелярскіе и другіе нижніе служители и всѣ неклассныя должностныя лица гражданскаго вѣдомства, принадлежащіе, по происхожденію, къ первымъ двумъ разрядамъ, необучавшіеся въ уѣздныхъ училищахъ или равныхъ имъ заведеніяхъ, или неимѣющіе аттестатовъ о пріобрѣтеніи познаній, означенныхъ въ программѣ подъ Лит. А, производятся въ первый классный чинъ не иначе, какъ по истеченіи, буде они принадлежатъ по происхожденію къ первому разряду, четырехъ, а если состоятъ по происхожденію во второмъ разрядѣ, шести лѣтъ.

§ 4. Канцелярскіе и другіе нижніе служители и неклассныя должностныя лица, принадлежащіе къ потомственному почетному гражданству и причисленные при опредѣленіи на службу къ третьему разряду, на основаніи 3-й и 44-й статей Свода Законовъ тома III, могутъ быть произведены въ первый классный чинъ по выслугѣ восьми лѣтъ въ одномъ и томъ же вѣдомствѣ, если они получили образованіе въ уѣздныхъ училищахъ, или равныхъ имъ учебныхъ заведеніяхъ, или выдержали испытаніе по программѣ Лит. А. Если же не имѣютъ требуемыхъ познаній, то могутъ быть произведены лишь чрезъ двѣнадцать лѣтъ службы въ одномъ и томъ же вѣдомствѣ. Канцелярскіе и другіе нижніе служители и неклассныя должностныя лица, принадлежащіе, по происхожденію, къ третьему разряду, но непричисленные къ потомственному почетному гражданству, удостоиваются сего званія, вмѣсто производства въ классный чинъ, по выслугѣ восьми лѣтъ въ одномъ и томъ же вѣдомствѣ, если они получили образованіе въ уѣздныхъ училищахъ или равныхъ имъ заведеніяхъ или выдержали испытаніе по программѣ Лит. А. По выслугѣ же новаго восьми-лѣтняго срока въ томъ же вѣдомствѣ, они могутъ быть произведены въ классный чинъ.

§ 5. Канцелярскіе служители гражданскаго вѣдомства, принадлежащіе по происхожденію къ третьему разряду, непричисленные къ потомственному почетному гражданству и необучавшіеся въ уѣздныхъ училищахъ или равныхъ имъ заведеніяхъ и неимѣющіе аттестатовъ сихъ заведеній объ изученіи предметовъ, означенныхъ въ программѣ лит. А, не могутъ быть произведены въ классные чины; но по выслугѣ десяти лѣтъ со времени вступленія въ службу, они удостоиваются званія и преимуществъ личнаго почетнаго гражданства. По выслугѣ же новаго десяти-лѣтняго срока со времени причисленія къ личному гражданству въ одномъ и томъ же вѣдомствѣ, канцелярскіе служители, состоявшіе не менѣе десяти лѣтъ въ первомъ разрядѣ, по росписанію окладовъ, могутъ получить, въ награду усердной ихъ службы, сверхъ производимаго имъ оклада, прибавочное содержаніе, непревышающее третьей доли производимаго имъ оклада, изъ остаточныхъ суммъ того вѣдомства, въ коемъ они служатъ, если выдержатъ особое испытаніе по прилагаемой при семъ программѣ Лит. В.

§ 6. Канцелярскіе и другіе нижніе чины, служители и неклассные должностные чины, принадлежащіе, по происхожденію и образованію, къ третьему разряду, но служащіе въ вѣдомствахъ или должностяхъ, изъятыхъ отъ общаго испытанія, могутъ быть произведены въ классные чины или удостоены

powiatowych, lub równego im stopnia naukowych zakładach. Przedmioty do examinu dla osób, które nie otrzymały kształcenia w naukowych zakładach, są wyrażone w załączonym tu programacie pod lit. A.

§ 2. Od tego ogólnego prawidła dozwalają się wyjątki dla zarządów i obowiązków, wyrażonych w załączonym tu spisie pod lit. B; wszakże osoby uwolnione podług tego spisu od ogólnego examinu, nie inaczéj mogą otrzymywać rangi, jak po zdaniu oddzielnego specyalnego examinu, stosownie do ich przeznaczenia; prócz tego obowiązane są, po otrzymaniu rangi, przesłużyć nie mniéj nad lat dziesięć w tym samym zarządzie, w którym rangę swą otrzymały, i nieinaczéj przejść mogą do innego zarządu, jak po zdaniu ogólnego examinu podług programmatu pod lit. A. Nadworni słudzy i feldjegrowie, mogą otrzymywać rangi bez uprzedniego examinu; ale piérwsi nie mają prawa przechodzić do innego zarządu; feldjegrowie zaś, przy uwolnieniu swojém z wojennéj służby, nie inaczéj mogą przechodzić do innego zarządu, jak po zdaniu ogólnego examinu.

§. 3. Kancellaryjni i inni niżsi służący, tudzież nie mający rang urzędnicy w wydziale cywilnym, którzy przez swoje urodzenie należą do dwóch piérwszych rzędów, a nie pobierali nauk w szkołach powiatowych, lub równego im stopnia zakładach, albo nie mają świadectw o nabyciu wiadomości, oznaczonych w programmacie pod lit. A, otrzymują piérwszą rangę nie inaczéj, jak po upływie lat czterech, jeśli przez swoje pochodzenie należą do piérwszego rzędu, a zaś lat sześciu, jeśli z urodzenia zostają w rzędzie drugim.

§. 4. Kancellaryjni i inni niżsi służący, tudzież nie mający rang urzędnicy, którzy należą do dziedzicznego honorowego hraždaństwa, a zapisani są przy wejściu do służby do trzeciego rzędu, na zasadzie 3-go i 44-go artykułu Zbioru Praw Tomu III, mogą otrzymać piérwszą rangę po wysłużeniu lat ośmiu w jednym i tymże samym zarządzie, jeśli pobierali nauki w szkołach powiatowych lub w równego im stopnia naukowych zakładach, albo też zdali examen podług programmatu pod lit. A. Jeśli zaś nie mają żądanych wiadomości, tedy nie pierwéj mogą otrzymać piérwszą rangę, jak dopiéro po dwunastu latach służby, w jednym i tymże samym zarządzie. Kancellaryjni i inni niżsi służący i nie mający rang urzędnicy, którzy z urodzenia swojego należą do trzeciego rzędu, ale nie są zapisani do dziedzicznego honorowego hraždaństwa, otrzymują tę godność zamiast rangi, po wysłużeniu lat ośmiu w jednym i tymże samym zarządzie, jeśli pobierali nauki w szkołach powiatowych lub w równego im stopnia zakładach, albo zdali examen podług programmatu pod lit. A. Po przesłużeniu dopiéro nowego ośmioletniego terminu w tymże zarządzie, mogą otrzymać rangę.

§. 5. Kancellaryjni służący w wydziale cywilnym, którzy przez swoje urodzenie należą do trzeciego rzędu, ale nie są zapisani do dziedzicznego honorowego hraždaństwa, tudzież nie uczyli się w szkołach powiatowych lub w równego im stopnia zakładach, i nie mają świadectwa z tychże zakładów o znajomości przedmiotów, oznaczonych w programmacie pod lit. A, nie mogą być podnoszeni do rang; ale po przesłużeniu lat dziesięciu, od czasu wejścia do służby, otrzymują godność i przywileje osobistego honorowego hraždaństwa. Po przesłużeniu zaś nowego dziesięcioletniego terminu, od czasu zaliczenia swojego do osobistego honorowego hraždaństwa w jednym i tymże samym zarządzie, kancellaryjni służący, zostający nie mniéj nad lat dziesięć w piérwszym rzędzie, podług tabeli etatowéj, mogą otrzymać w nagrodę gorliwéj służby, prócz wypłacanéj im pensyi, dodatkową summę, nie przewyższającą trzeciéj części wypłacanéj im pensyi, z ostatków summ tego zarządu gdzie służą, jeśli zdadzą oddzielny examen podług załączonego tu programmatu pod lit. B.

§. 6. Kancellaryjni i inni niżsi służący, tudzież nie mający rang urzędnicy, którzy przez swoje urodzenie i nauki należą do trzeciego rzędu, ale służą w zarządach lub obowiązkach, wyjętych od ogólnego examinu, mogą otrzymywać rangi lub być zaliczeni do dziedzicznego honorowego hraždaństwa, po zdaniu oddzielnego examinu,

причисленія къ потомственному почетному гражданству по выдержаніи особаго испытанія, при соединеніи условій, означенныхъ въ 4-мъ §-фѣ, но обязаны послѣ производста въ классный чинъ, или по возведеніи въ потомственное почетное гражданство, прослужить еще не менѣе десяти лѣтъ въ томъ же вѣдомствѣ, и не иначе могутъ переходить въ другія вѣдомства, какъ по выдержаніи испытанія по программѣ Лит. А. Въ тѣхъ вѣдомствахъ, въ коихъ установлены сроки обязанной службы болѣе продолжительные, сроки сіи не сокращаются. Сроки производства въ классные чины выше четырнадцатаго въ тѣхъ вѣдомствахъ, въ коихъ допущены изъятія по особымъ уваженіямъ, остаются также неизмѣнными, но должностныя лица, представляемыя къ сему производству, подвергаются также предварительному спеціальному испытанію, обязаны прослужить не менѣе десяти лѣтъ въ томъ вѣдомствѣ, въ коемъ они получили классный чинъ, и не иначе могутъ переходить въ другое вѣдомство, какъ по выдержаніи общаго испытанія.

(Продолженіе впредь.)

Варшава.

Государь Императоръ, согласно ходатайству Его Свѣтлости Князя Намѣстника Царства, Всемилостивѣйше пожаловать изволилъ, потерпѣвшимъ отъ пожара, случившагося 6 (18) Іюля 1844 года, жителямъ города Каменны, Люблинской Губерніи, 2,000 руб. сер. въ единовременное пособіе.

— Въ 1844 году, въ Варшавѣ, издаваемы были 4 газеты, именно: Оффиціальная, Варшавская, Ежедневная и Курьеръ. Періодическихъ изданій было 13, именно: Религіозный Памятникъ, Варшавская Библіотека, Ученое Обозрѣніе, Пилигримъ, Поселянинъ, Общій магазинъ, Журналъ Модъ, Мотылекъ (собраніе пѣсень), Записки медицинскаго общества, Журналъ народнаго земледѣльчества, Сильванъ, Земянинъ, Заря. Альманаховъ 4, именно: Аллилуія, Незапоминайки, Надвислянскій Снопокъ въ Варшавѣ, и Фіалка въ Люблинѣ, Мѣсяцословъ 9, изъ коихъ лучшіе: Политическій Радзишевскаго, Общій Незабитовскаго, Ст. Яницкаго, Яворскаго, Ассенгейма, 2 Калишкіе и нѣсколько туалетныхъ.

— Артистовъ драматическихъ, оперныхъ, балетныхъ, музыканковъ оркестра, а также прислуги обоихъ Варшавскихъ театровъ, находится теперь вообще 386 чел., не включая въ это число молодыхъ людей обоего пола, обучающихся въ училищахъ: драмматическомъ, музыкальномъ и балетномъ.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Франція.

Парижъ, 1 Января.

Вчерашняго числа отдѣленіе палаты депутатовъ, составленное изъ г-на Созе, въ качествѣ предсѣдателя, Гг. Сальванди, Дюфора, Биньона и Дебелейма, въ званіи вице-президентовъ и Гг. Лакроса де Лепе, Ласкаса и Буаси д'Англа, представлялось Королю. Представленіе это было предметомъ разговоровъ, вечеромъ, въ политическихъ гостиныхъ, о чемъ пишутъ въ *Journal des Débats* слѣдующее: „Увѣряютъ, что Король, принявъ отдѣленіе палаты съ обычною благосклонностію, изъявилъ особенное удовольствіе, видя тѣхъ же самыхъ представителей того же большинства, какъ и въ прошломъ году. За симъ продолжаютъ въ семъ журналѣ, что Король поздравляя г-на Дебелейма, изъявилъ свое сожалѣніе, что большинство, избравшее его, не было значительнѣе, и что тѣ депутаты, которые полагали, что выборъ этотъ не согласовался съ желаніемъ Короля, были въ заблужденіи. Въ министерскомъ журналѣ *Globe* приводятъ даже слѣдующія слова Короля къ Дебелейму: „Г-нъ Дебелеймъ, весьма радъ видѣть васъ здѣсь; желалъ бы, чтобы большинство ваше было значительнѣе, повторяю однакоже г-нъ Дебелеймъ, что я радъ видѣть васъ здѣсь. Кто думаетъ иначе, тотъ ошибается.“

— Результатъ избирательной борьбы между Гг. Дебелеймомъ и Бильолемъ, оппозиціонные журналы считаютъ почти пораженіемъ министровъ, хотя и при вторичной балотировкѣ, кандидатъ ихъ Г. Дебеллеймъ получилъ нарицательное большинство. Министерскіе

z zachowaniem warunków oznaczonych w 4 m paragrafie; ale są obowiązani po otrzymaniu rangi lub zapisaniu do dziedzicznego honorowego hraždaństwa, przesłużyć jeszcze nie mniéj nad lat dziesięć w tymże samym zarządzie, i nie inaczéj mogą przejść do zarządów innych, jak po zdaniu examinu podług programmatu pod lit. A. W tych zaś zarządach, gdzie są przepisane dłuższe termina koniecznéj służby, termina te nie skracają się. Termina do otrzymania rang wyższych od cztérnastéj, w tych zarządach gdzie są, ze szczególnych uwag, dozwolone wyjątki, nie ulegają także odmianie; ale osoby urzędowe, do rang takowych przedstawiane, podlegają także uprzedniemu specyalnemu examinowi, muszą przesłużyć niemniéj nad lat dziesięć w tym zarządzie, w którym otrzymały rangę, i nie inaczéj mogą przejść do drugich zarządów, jak po zdaniu ogólnego examinu.

(Dalszy ciąg nastąpi).

Warszawa.

Najjaśniejszy Pan, w skutku wstawienia się JO. Xięcia Namiestnika Królestwa, Najmiłościwiéj udzielić raczył mieszkańcom miasta Kamionny, w gubernii Lubelskiéj, dotkniętym klęską pożaru w dniu 6 (18) Lipca r. z., jednorazowe wsparcie w ilości r. sr. 2,000.

— W roku 1841 wychodziło w Warszawie gazet 4-ry, to jest: Rządowa, Warszawska, Codzienna i Kuryer. Pism peryodycznych 13, to jest: Pamiętnik Relig., Biblioteka Warszawska, Przegląd Naukowy, Pielgrzym, Kmiotek, Magazyn Powszechny, Magazyn Mód, Motyl (Zbiór śpiewów), Pamiętnik Towarzystwa Lekarskiego, Rocznik Gospodarstwa Krajowego, Sylwan, Ziemianin, Zorza; Noworoczników 4-ry, to jest: Alleluja, Niezapominajki i Snopek Nadwiślański w Warszawie, a Fijołek (w Lublinie). Kalendarzy 9, a między temi najcelniejsze: Polityczny Radziszewskiego, Powszechny Niezabitowskiego, St Janickiego, Jaworskiego, Assenhejma, 2 Kaliskie i kilka toaletowych.

— Artystów dramatycznych, artystów opery, baletu, członków orkiestry, tudzież służby obu teatrów Warszawskich, jest teraz osób 386, nie licząc w to młodzieży płci obojéj, uczęszczającéj do szkół: dramatycznéj, muzycznéj i baletowéj.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Francya.

Paryż, 1 stycznia.

Wczoraj bióro Izb Deputowanych, złożone z P. Sauzet, jako Prezesa, PP. Salvandy, Bignon, Dufaure i Debelleyme, jako Wice-Prezesów, oraz PP. Lacrosse, de l'Espée, Lascases i Boissy d'Anglas, było przyjmowane przez Króla. Przyjęcie to było przedmiotem wszystkich rozmów wieczornych w świecie politycznym, o czém *Journal des Débats* donosi co następuje: „Zapewniają, że Król przyjąwszy bióro Izby ze zwykłą dobrocią i uprzejmością, wynurzył szczególne zadowolenie z oglądania tych samych reprezentantów téjże saméj, co w zeszłym roku, większości. Daléj mówiono, że Monarcha winszując P. Debelleyme, dodał, iż smuci się, że większość, która go wybrała, nie była silniejszą, i że ci deputowani, którzy sądzili, że życzenia Króla są mu przeciwne, byli w błędzie. Ministeryalny *Globe* przytacza nawet następne słowa, wyrzeczone przez Króla do P. Debelleyme: „Panie Debelleyme, cieszę się bardzo, że cię tu znów oglądam. Życzyłbym sobie, aby twoja większość była znaczniejszą; powtarzam jednakże, panie Debelleyme, iż cieszę się, że cię tu oglądam. Kto sądzi przeciwnie, myli się.“

— Wypadek walki wyborczéj między P. Debelleyme i P. Billault, uważany jest przez dzienniki oppozycyjne prawie za klęskę Ministrów, jakkolwiek przy drugiém głosowaniu, kandydat ich, P. Debelleyme, nominalną większość otrzymał. Ministeryalne organa wynurzają też z tego

органы изъявляютъ по этому поводу свое соболѣзнованіе, но нехотятъ однакоже согласиться, чтобы изъ значительнаго числа голосовъ, полученныхъ Г. Дебеллеймомъ, можно уже было предполагать о дѣйствительной силѣ оппозиціи въ палатѣ.

— Въ *Courrier Français*, который явно утверждаетъ, что министерство г-на Гизо не можетъ долѣе держаться, разсказываютъ при семъ слѣдующій анекдотъ, въ вѣрности коего впрочемъ не льзя ручаться: Король глубоко тронутый хладнокровнымъ принятіемъ тронной рѣчи, при открытіи парламента, будто бы сказалъ: „Не смотря на всѣ старанія бѣднаго Гизо оказывать мнѣ свою преданность, желаю однако министерства такого, при коемъ можно воскликать: Да здравствуетъ Король!, и дѣлать смотръ національной парижской гвардіи.“

— Здоровье г-на Вильмена теперь гораздо хуже, чѣмъ 3 дня, когда въ 1-й разъ говорено было объ увольненіи его отъ должности. Вчера въ 2 часа пополудни, при всемъ присмотрѣ и оказываемомъ стараніи, выскочилъ онъ въ припадкѣ сумасшествія изъ окна 1-го этажа, на улицу; къ счастію, окошко не было очень высоко и онъ не причинилъ себѣ этимъ большаго вреда. Семейство его чрезвычайно заботится о немъ и лучшіе столичные врачи собираются на совѣщанія о его болѣзни. Въ *Constitutionel* изъявляютъ надежду, что отдыхъ и принятыя старанія въ непродолжительномъ времени возвратятъ г-на Вильмена друзьямъ и тремъ малолѣтнимъ дочерямъ его. Въ Монитерѣ помѣщены подробности о требуемомъ больнымъ увольненіи отъ должности, и присовокупляютъ, что Король, принявъ оное, объявилъ, что очень жалѣетъ, что г-нъ Виленанъ удаляется отъ государственныхъ дѣлъ, при коихъ обнаружилъ рѣдкій умъ и превосходный характеръ.

— Вчерашняго числа, въ представленномъ палатѣ, министромъ финансовъ, бюджетѣ на 1846 года изчисленъ доходъ въ 1,306,027,832 фр., а росходъ въ 1,302,508,836 фр., за тѣмъ въ остаткѣ дохода останется 3,512,416 фр.; въ бюджетѣ на 1845 годъ, остатокъ сей простирался до милліона. Въ то время какъ министерскіе журналы заключаютъ изъ сего о благосостояніи края, оппозиціонные журналы, по обыкновенію, почитаютъ счеты бюджета фантасмагоріею для введенія народа въ заблужденіе, касательно настоящаго состоянія дѣлъ. Доходъ въ Алжирѣ показанъ на 1846 г., въ 6,500,000 фр., а посредствомъ новаго устройства корпуса спаговъ надѣются сберечь 2 милліона дохода сей колоніи.

— Изъ замка Гамъ увѣдомляютъ, что принцъ Луи Наполеонъ получилъ извѣстіе, что родитель его, графъ Сенъ-Ло (бывшій Король Голландскій), опасно заболѣлъ въ Флоренціи.

— Изъ Альжира пишутъ отъ 15-го Декабря, что тамъ носятся разногласные слухи о мѣстопребываніи Абд-эль-Кадера. Генералъ Ламорисьеръ удостовѣряетъ оффиціально, что эмиръ не покинулъ береговъ Малуйа; а южныя поколѣнія утверждаютъ, что онъ находится въ ихъ странахъ, и они того и ждутъ, что онъ захватитъ ихъ стада и хлѣбъ, какъ бы въ наказаніе за союзъ съ Французами. Арабы, прибывшіе изъ Гараса по торговымъ дѣламъ въ Миліяну, сказывали, что эмиръ находится въ Антарѣ на западѣ, и потребовалъотъ племени Гамзакъ верблюдовъ, для транспорта на востокъ, въ страну обитаемую Кабилами. По послѣднимъ извѣстіямъ изъ Орана, Абд-эль-Кадеръ все еще находится въ Теѣ, подъ надздромъ шейка и если оставилъ этотъ городъ, то единственно для того, чтобы переселиться въ другой, по назначенію марокскаго императора.

2 Января.

Его Величество Король еще на канунѣ новаго года изволилъ принять поздравленія отъ духовенства, отъ супругъ иностранныхъ посланниковъ, отъ придворныхъ чиновъ, также отъ содержащихъ караулы въ Тюльерійскомъ замкѣ отрядовъ національной гвардіи и линѣйныхъ войскъ. Сегодня имѣли честь Его Величество поздравлять: члены дипломатическаго корпуса, депутаціи обѣихъ палатъ, министры, маршалы, чиновники разныхъ управленій и члены разныхъ сословій. Австрійскій посланникъ графъ Аппони; произнесъ при этомъ случаѣ, отъ имени дипломатическаго корпуса, слѣдующую рѣчь:

„Ваше Величество! къ искреннимъ желаніемъ всякаго благополучія Вашему Величеству, августѣйшему дому Вашему и Франціи, приносимымъ членами дипломатическаго корпуса, отъ имени представляемыхъ ими Монарховъ, присовокупляемъ мы душевныя поздравленія по случаю блистательныхъ успѣ-

względu swoje ubolewanie, nie chcą jednakże przyznać, aby ze znaczněj liczby głosów, które otrzymał P. Billault, wnosić już było można o rzeczywistéj sile oppozycyi w Izbie.

— *Courrier Français*, który otwarcie twierdzi, że ministerstwo Guizota nie może się dłużéj utrzymać, opowiada przytém następującą anegdotę, za prawdziwość któréj nie zaręczamy: „Król głęboko wzruszony zimném przyjęciem mowy tronowéj, przy otwarciu parlamentu, miał jakoby powiedzieć: „Jakkolwiek biédny Guizot stara się być mi usłużnym, chcę jednak ministerstwa, pod którém wołać można: Niech żyje Król! i pod którém odbyć można przegląd gwardyi narodowéj paryzkiéj.“

— Stan zdrowia P. Villemain jest bardziéj niepokojący, aniżeli onegdaj, kiedy po raz piérwszy rozeszła się pogłoska o potrzebie usunięcia się jego z gabinetu. Wczoraj, o 2-éj godzinie po południu, pomimo troskliwéj opieki i starań, któremi go otaczają, wyskoczył, w paroxyzmie pomieszania umysłowego, z okna piérwszego piętra swego mieszkania na ulicę. Szczęście, że okno nie było zbyt wysoko, i stąd nie poniósł żadnego mocnego uszkodzenia. Rodzina jego zajmuje się nim najtroskliwiéj, a najzdolniejsi lekarze stolicy odbywają ciągłe narady nad środkami uleczenia jego. *Constitutionel* wynurza nadzieję, że spoczynek i starania lekarzy, wkrótce powrócą P. Villemain jego przyjaciołom i trzem małoletnim córkom. *Monitor* donosi dzisiaj szczegółowo o żądaném przez słabego Ministra uwolnieniu, tudzież dodaje, że Król, przyjąwszy takowe, oświadczył, iż mocno żałuje, że P. Villemain usuwa się od spraw publicznych, przy których prowadzeniu rozwinął tak rzadki talent i tak piękny charakter.

— Przedstawiony wczoraj przez Ministra skarbu budżet na rok 1846, oznacza liczbę dochodów na 1,306,027,832 fr., a wydatków na 1,302,508,836 fr.; przewyżka zatém w dochodach wynosi 3,512,416 fr. W budżecie na rok 1845 przewyżka ta dochodziła miliona. Z tém wszystkiém, kiedy dzienniki ministeryalne wnioskują stąd o pomyślném położeniu kraju, prassa oppozycyjna, jak zwykle, uważa obrachowania budżetowe za fantasmagoryą, łudzącą naród względem prawdziwego stanu rzeczy. Dochody z Algieryi na rok 1846 wykazane są w ilości 6,500,000 fr. Nadto, przez nową organizacyą korpusu Spahów, jest nadzieja oszczędzenia 2 milionów, w wydatkach téj kolonii.

— Z zamku Ham donoszą, że Xiążę Ludwik Napoleon otrzymał wiadomość, iż ojciec jego, Hrabia Saint Leu, (były Król Hollandyi), niebezpiecznie zachorował we Florencyi.

— Z Algieru donoszą pod dniem 15-m grudnia, że tam krążą najsprzeczniejsze pogłoski o miejscu pobytu Abd el-Kadera. Jenerał Lamoricière zapewnia urzędownie, iż Emir nie opuścił brzegów Malouya; przeciwnie zaś pokolenia południowe utrzymują, że znajduje się w tamtéj okolicy, i lada chwila zrabuje ich zboża i trzody, karząc ich za przymierze z Francuzami. Arabowie z pokolenia Harras przybyli dla handlu do Milianah, mówili, że Emir jest w Autar na zachodzie, i że żądał od pokolenia Hamzan wielbłądów, dla przewiezienia swych bagażów na wschód do ziemi Kabylów. Podług ostatnich wiadomości z Oranu, Abd-el-Kader znajduje się ciągle w Teja, pod dozorem Szeika, i jeżeliby miał opuścić to miejsce, to chyba dla tego, aby się przenieść w inne, wskazane mu przez Cesarza Marokkańskiego.

Dnia 2 stycznia.

J. K. Mość przyjmował już onegdaj powinszowania duchowieństwa, małżonek Posłów zagranicznych, listy cywilnéj, administracyi dóbr, oraz oddziałów gwardyi narodowéj i wojsk liniowych, będących na służbie w Tuileryach; dzisiaj zaś składały Mu swe życzenia: Ciało Dyplomatyczne, deputacye obu Izb, Ministrowie, Marszałkowie, znaczna liczba urzędników, i rozmaite korporacye. Poseł austryacki, Hr. Appony, miał w imieniu Ciała Dyplomatycznego następną mowę:

„Najjaśniejszy Panie! Do najszczerszych życzeń wszelkiego dobra Waszéj Królewskiéj Mości, jego rodzinie i Francyi, przyniesionych przez Ciało Dyplomatyczne, jako wiernego tłumacza uczuć Monarchów, których ma zaszczyt reprezentować, łączymy z żywém zadowoleniem powinszowania, z powodu pełnych chwały powodzeń

ховъ, одержанныхъ войсками Вашими на сушѣ и на морѣ. Побѣда, увѣнчанная миромъ, одержана подъ предводительствомъ одного изъ сыновей Вашихъ, который въ цвѣтѣ лѣтъ, пренебрегая опасностями и трудами, оказалъ мужество и предусмотрительность, свойственныя знаменитѣйшимъ адмираламъ. Радуйтесь Ваше Величество симъ новымъ опытамъ благословенія свыше! Всеобщій миръ этотъ источникъ всѣхъ благъ, сохраненный высокою мудростію Вашего Величества и прочихъ государей, все болѣе и болѣе упрочивается, при постоянномъ согласіи кабинетовъ. Отъ брачныхъ союзовъ Вашихъ дѣтей произошли радостные для родительскаго сердца Вашего плоды, коихъ равномѣрно ожидать можно и отъ послѣдняго, совершившагося при столь счастливыхъ обстоятельствахъ. Рука Всевышняго да почіетъ на Тебѣ и да будешь еще долго благополучнымъ отцемъ и Королемъ. Дипломатическій корпусъ почтительнѣйше проситъ В. В. принять таковыя его желанія.“

Кроль на это отвѣчалъ слѣдующее:

„Я весьма тронутъ изъявленными мнѣ дипломатическимъ корпусомъ чувствованіями, отъ имени Монарховъ, имъ представляемыхъ. Съ такимъ же удовольствіемъ слышу я поздравленія по случаю успѣховъ, одержанныхъ нашими войсками на сушѣ и на морѣ, и объ участіи принимаемомъ вами въ той радости, какую можетъ чувствовать отецъ, коего сынъ столь достойно поддержалъ честь національнаго флага. Отъ всего сердца благодарю обще съ вами Всевышняго, что онъ въ настоящемъ случаѣ, равно какъ и въ прежнихъ, когда необходимость заставляла насъ прибѣгнуть къ силѣ оружія, позволилъ въ скоромъ времени возстановить дружественныя сношенія, о сохраненіи коихъ со всѣми сосѣдними націями, имѣю я постоянное попеченіе. По всему теперь ожидать можно, что согласіе между всѣми кабинетами пребудетъ на долго не нарушено, и что Всевышній благословитъ наше стремленіе къ утвержденію всеобщаго мира, какъ настоящаго источника благоденствія всѣхъ государствъ и народовъ. Благодарю васъ, господа, за участіе, принимаемое вами по случаю умноженія моего семейства, также по случаю бракосочетанія моего сына съ принцессою, которая столь близка нашему сердцу по многимъ отношеніямъ. Я всегда радуюсь, получая отъ дипломатическаго корпуса увѣренія въ чувствованіяхъ, теперь имъ изъявленныхъ и благодарю васъ отъ себя и отъ моего семейства.“

Г. Созе, въ произнесенной имъ рѣчи отъ имени палаты депутатовъ, отдавъ должныя похвалы мужеству принцевъ Жуэнвильскаго и Омальскаго, о путешествіи Короля въ Англію, изъяснился слѣдующимъ образомъ.

„Такъ Ваше Величество! Франція гордится своимъ Королемъ и съ чувствомъ самодовольствія гласитъ о томъ Европѣ. Гдѣ бы ни появился ты, Государь, повсюду былъ бы встрѣченъ съ уваженіемъ, должнымъ Франціи, съ чувствомъ почитанія, внушаемымъ жизнію, исполненною самоотверженія, заслугъ и опыта, съ очарованіемъ, сопровождающимъ всякое отважное исполненіе высокаго призванія. Чувства сіи должны былъ, живѣе чѣмъ гдѣ либо, обнаружиться на той землѣ которая была первою колыбелью конституціонныхъ правъ. Такъ и слѣдуетъ, чтобы два народа, славные въ прошедшемъ дѣяніями и битвами своими, оказали нынѣ благородное соперничество въ успѣхахъ наукъ и искусствъ, содѣйствовали обоюдному возвышенію, взаимнымъ уваженіемъ, и соблюдая пользы одинъ другаго, обрѣли бы въ сознаніи своей независимости и силы нераздѣльное стремленіе къ распространенію правъ и просвѣщенія, коихъ они могутъ назваться первою въ свѣтѣ опорою.

Дальнѣйшее продолженіе рѣчи состояло изъ поздравленія съ бракосочетаніемъ принца Омальскаго и изъявнія обыкновенныхъ желаній. Отвѣтъ Короля отличался привѣтливостію и нѣжностію. Другія поздравительныя рѣчи и отвѣты на оныя, были потвореніемъ почти однихъ и тѣхъ же мыслей и желаній.

— Подтверждается слухъ, что нѣкоторые депутаты, принадлежащіе къ консервативной партіи, намѣрены отдѣлиться отъ министерства. Число голосовъ, полученное г-нъ Бюлльо при выборѣ четвертаго вице-президента палаты депутатовъ, можетъ, кажется, служить доказательствомъ въ справедливости сего слуха.

Twéj broni na lądzie i na morzu. Zwycięztwo, uwieńczone pokojem, zostało wywalczone pod wodzą jednego z Twych synów, który chociaż młody, okazał jednak śród trudów i niebezpieczeństw, waleczność i przenikliwość, godne najstarszych i najsławniejszych Admirałów. Ciesz się, Najjaśniejszy Panie, tą nowa oznaką łaski Niebios! Powszechny pokój, zródło niezmierzonych dobrodziejstw, utrzymany wysoką mądrością Waszéj Królewskiéj Mości i innych Władzców, ustala się coraz bardziéj przez jednomyślną zgodę ich gabinetów. Małżeństwa Twych dzieci wydały już owoce, które muszą być drogie sercu ojcowskiemu, i których również można się spodziewać po związkach, zawartych niedawno pod tak szczęśliwemi wróżbami. Oby ręka Wszechmocnego spoczywała na Twéj głowie, Najjaśniejszy Panie, a długo jeszcze będziesz szczęsliwym Ojcem i Królem. Te są życzenia, o których przyjęcie, prosi Cię, Najjaśniejszy Panie, z głębokiém uszanowaniem, Ciało Dyplomatyczne.“

Król odpowiedział:

„Mocno wzruszony jestem życzeniami, wynurzonemi mnie przez Ciało Dyplomatyczne, i przez Monarchów, których reprezentuje. Również wzruszają mnie powinszowania z powodu powodzeń naszéj broni na lądzie i morzu, oraz udział, jaki Panowie bierzecie w radości, którą czuje ojciec, widząc honor bandery narodowéj tak godnie utrzymywany przez jednego z swych synów. Najserdeczniéj dziękuję z wami Bogu, że teraz, podobnie jak i w poprzednich okolicznościach, kiedy nakazująca konieczność zmuszała nas szukać ucieczki w orężu, dozwolił nam szybko przywrócić stosunki przyjażne, których utrzymanie ze wszystkimi sąsiadami, jest ciągłém mojém staraniem. Wszystko każe nam się teraz spodziewać, że dobre porozumienie, panujące między wszystkiemi gabinetami, będzie długotrwałe, i że Niebo pobłogosławi nadal nasze dążenie do coraz silniejszego wzmocnienia tego powszechnego pokoju, prawdziwego zródła pomyślności wszystkich państw, i szczęścia świata. Dziękuję bardzo Panom za udział, brany w powiększeniu się méj rodziny, oraz w ślubach zawartych przez mego syna z Xiężniczką, tak godną naszéj miłości i tak nam, z wielu względów, drogą. Cieszę się zawsze, że za pośrednictwem waszém odbieram wyrażenia uczuć, o których mnie zapewnianie, i dziękuję Ciała Dyplomatycznemu w mojém i méj rodziny imieniu.“

P. Sauzet przemawiając w imieniu Izby Deputowanych, po oddaniu należnych pochwał waleczności Xiążąt Joinville i Aumale, mówiąc o podróży Króla do Anglii, wyrazil się w następujący sposób:

„Tak jest Najjaśniejszy Panie! Francya pyszni się swoim Królem i z dumą wynurza to przed całą Europą. Gdziekolwiekbyś się udał Najjaśniejszy Panie! byłbyś przyjętym wszędzie, z uszanowaniem, przynależném Francyi, z uwielbieniem, jakiém przejmuje życie pełne poświęceń, usług i doświadczeń, z urokiem łączącym się do wszystkich wielkich posłannictw, odważnie wykonanych. Te uczucia powinny były objawić się najżywiéj na téj ziemi, która była piérwszą kolébką swobód konstytucyjnych. Przystoi bowiem dwóm wielkim narodom, dumnym ze swoich dziejów, sławnych z tylu walk już przebytych, i podziwianych obecnie w szlachetnym i zobopolnym zawodzie rozwijania u siebie nauk i sztuk pokoju, podnosić się wzajemnie spólnym szacunkiem, i nie przestając czuwać nad utrzymaniem wzajemnych interessów, w uczuciu swéj niepodległości i siły, znajdować nierozdzielny węzeł, połączający je w pracy za sprawą swobód i cywilizacyi, których są najpiérwszemi w świecie podporami.“

Dalszy ciąg mowy składały powinszowania małżeństwa Xięcia Aumale, i zwykłe ogólne życzenia. Odpowiedź Króla odznaczała się uprzejmością i uczuciem. Inne winszujące mowy i odpowiedzi na nie, były ciągłém prawie powtarzaniem tychże myśli i życzeń.

— Stwierdza się pogłoska, że pewna liczba Deputowanych ze stronnictwa zachowawczego, zamierza odłączyć się od szeregów ministeryalnych. Liczba głosów, jaką miał za sobą P. Billault, przy wyborze czwartego Wice-Prezesa Izby Deputowanych, zdaje się dowodzić, iż ta pogłoska nie jest płonna.

— Говорятъ, что въ палатѣ перовъ, при назначеніи членовъ въ адресную коммисію, произошли въ нѣкоторыхъ отдѣленіяхъ жаркіе и продолжительные споры, во время коихъ маркизъ Буасси въ особенности возставалъ противъ политики кабинета, въ заключеніи трактата съ Мароккомъ, также по Отаитскому дѣлу и по предмету осмотра кораблей.

— Въ нѣкоторыхъ журналахъ пишутъ, что адмиралъ Дюпети Туаръ уже пріѣхалъ въ Парижъ; между тѣмъ какъ въ другихъ, утверждаютъ, что онъ находится въ Версалѣ, гдѣ ему приказано оставаться впредь до повелѣнія. Многіе увѣряютъ, что по словеснымъ наставленіямъ г на Гизо, адмиралъ Дюпети-Туаръ былъ уполномоченъ для тѣхъ дѣйствій въ Отаити, за которыя онъ нынѣ отозванъ оттуда.

— Палата депутатовъ собиралась третьяго дня для избранія членовъ въ коммисію, долженствующую составить проектъ адресса. Присутственная зала наполнена была посѣтителями, и депутаты окружали Гг. Тьера, Билльо, Ремюза, Вивьена и прочихъ знатнѣйшихъ членовъ лѣваго центра. Послѣ продолжительныхъ совѣщаній, предшествовавшихъ выборамъ, въ продолженіи коихъ Сенъ-Маркъ Жирарденъ осуждалъ политику министровъ въ отношеніи къ Англіи, Марокко и Отаити, которую Гг. Кордье, Терно и прочіе равномѣрно порицали, оказалось наконецъ, что изъ числа девяти отдѣленій палаты, министерскіе кандидаты въ семи получили большинство голосовъ, и что министерство одержало рѣшительный перевѣсъ; ибо въ пользу его оказалось 191, а въ пользу оппозиціи только 131 голосъ.

3 Января.

Принцъ Аквильскій, съ супругою своею, прибылъ въ Парижъ.

— Испанскій посланникъ при лондонскомъ дворѣ, маркизъ Каза Ирухо, выѣхалъ вчера въ Англію.

— Съ острова Отаити получены донесенія, отъ 14 Іюля, подтверждающія прежнее извѣстіе о происходившей 10-го Іюня между Французами и туземцами стычкѣ Губернаторъ Бріоа, получилъ 14-го Іюля съ англійскимъ фрегатомъ *Craysford* извѣстіе о возстановленіи французскимъ правительствомъ власти Королевы Помаре, которая однако, не смотря на всѣ приглашенія, не хочетъ оставить корабля „Василискъ,“ и возвратиться на островъ. Въ одномъ частномъ письмѣ изъ Папеити, отъ 8-го Іюля, увѣдомляютъ, что все почти народонаселеніе острова вооружилось противъ Французовъ; но новый начальникъ англійской флотиліи объявилъ письменно туземцамъ, что они вовсе не должны полагаться на его помощь, и что онъ поступитъ съ ними какъ съ непріятелями, если они осмѣлятся аттаковать Французовъ. Таковая перемѣна, происшедшая въ политикѣ Англіи, будетъ имѣть благотворныя послѣдствія для острова, которому, при плодородіи почвы, не доставало только рукъ и мира. Недавно поговаривали о намѣреніи учредить тамъ колоніи изъ Китайцевъ.

— По донесеніямъ съ маркизскихъ островъ отъ 10-го Іюня, между Французами и Туземцами господствовало совершенное согласіе.

— Въ концѣ 1842 года народонаселеніе Франціи состояло изъ 34,194,875 душъ. Количество земель, обложенныхъ поземельнымъ сборомъ, простиралось до 49,863,619 гектаровъ; дороги занимаютъ пространство въ 42,736 километровъ, водяныя сообщенія имѣютъ длины 13,303, а желѣзныя дороги 866 километровъ; сверхъ того, проектированныя, но не оконченныя еще желѣзныя дороги будутъ имѣть 2,947 километровъ длины; постройка ихъ обойдется въ 470,000,000 франковъ.

24 Января.

Адресная коммисія палаты депутатовъ собиралась вчера у президента этой палаты, и положила прежде всего потребовать отъ министровъ сообщенія бумагъ, относящихся къ главнымъ пунктамъ тронной рѣчи, а также назначенія дня, въ который они будутъ готовы дать требуемыя ими объясненія. Многіе полагаютъ, что Гг. Гизо и Сультъ будутъ послѣ завтра присутствовать на засѣданіи коммисіи. Вчера они обще съ министрами финансовъ и морскимъ присутствовали на совѣщаніи адресной коммисіи палаты перовъ, назначившей своимъ докладчикомъ графа Портали.

— Результатъ выборовъ по отдѣленіямъ палаты депутатовъ снова придалъ мужество министерской пар

— Powiadają, że w Izbie Parów, wybór kommissarzów do adressu, dał powód, w kilku biórach tejże Izby, do żywych i bardzo długich sporów, w czasie których, mianowicie Margrabia de Boissy, silnie powstawał przeciw polityce, jakiéj się trzymał gabinet w traktacie z Marokkiem, w sprawia Otahitskiéj, i w kwestyi względem przetrząsania okrętów.

— Niektóre dzienniki zapewniają, że Admirał Dupetit-Thouars już stanął w Paryżu, kiedy według innych, znajduje się jeszcze w Wersalu, gdzie mu kazano zostać aż do otrzymania dalszych rozkazów. Wielu utrzymuje, że ustne instrukcye, dane admirałowi przez P. Guizot, upoważniały go zupełnie do takiego postępowania w Otahiti, jakie posłużyło za powód jego odwołania.

— Izba Deputowanych zgromadziła się onegdaj dla wyboru członków kommissyi, mającéj wypracować projekt do adressu. Sala konferencyjna wcześnie się napełniła, i Deputowani w wielkiéj liczbie otaczali PP. Thiers, Billault, Remusat, Vivien i innych znakomitszych członków lewego środka. Po długich i ożywionych rozprawach, które poprzedziły wybory, i w czasie których P. St. Marc Girardin ganił politykę gabinetu względem Anglii, Marokko i Otahiti, a PP. Cordier, Terneau i inni, podobnież politykę ministerstwa potępiali, okazało się w rezultacie, że w siedmiu biórach, z dziewięciu, otrzymali większość kandydaci ministerstwa, które odniosło stanowcze zwycięztwo; gdyż w ogóle 191 Deputowanych głosowało za ministerstwem, a tylko 131 za oppozycyą.

Dnia 3 stycznia.

Xiążę Aquila przybył z małżonką swoją do Paryża.

— Poseł hiszpański przy dworze Londyńskim, Margr. Casa Irujo, odjechł wczoraj do Anglii.

— Z Otahiti nadeszły wiadomości z dnia 14-go lipca, potwierdzające dawniejsze doniesienia o stoczonéj przez Gubernatora Bruat potyczce z krajowcami w dniu 30 m Czerwca. Pomieniony Gubernator zawiadomiony został w dniu 14 m lipca, przez fregatę angielską *Cary ford*, że rząd francuzki przywrócił władzę Królowéj Pomarch; ta atoli, mimo kilkokrotne zaproszenie, nie chce opuścić okrętu *Basilisc* i przybyć na wyspę. W liście prywatnym, pisanym w dniu 8-m lipca z Papeiti, wyczytujemy, że cała prawie wyspa podniosła broń przeciw Francuzom, lecz nowy dowódzca floty angielskiéj oświadczył na piśmie krajowcom, iż nie tylko na pomoc jego rachować nie mogą, ale nadto znajdą w nim nieprzyjaciela, jeżeli na nich odważą się uderzyć. Ta zmiana w polityce angielskiéj przyniesie pomyślne skutki: wyspa bowiem jest żyzna i we wszystkie płody obfita; brakuje jéj tylko rąk do uprawy i pokoju. Przed niejakim czasem mówiono tam o sprowadzeniu osadników Chińskich.

— Według doniesień z wysp Marquesas, z dnia 10 lipca aż do owéj chwili panowało najlepsze porozumienie między Francuzami a krajowcami.

— Z końcem roku 1842 Francya liczyła 31,194,875 ludności. Powierzchnia Francyi, podciągniona do podatku, wynosiła 49,863,619 hektarów; drogi zajmowały 42,736 kilometrów; długość wód żeglownych 13,303 kilometrów; drogi żelazne 866 kilometrów nareszcie też same drogi, uchwalone lecz jeszcze nie wybudowane, 2,947 kilometrów, a summa na nie przeznaczona 470,000,000 fr.

Dnia 4 stycznia.

Wczoraj, kommissya adressowa Izby Deputowanych, zgromadziła się u Prezesa Izby, i na piérwszém swojém posiedzeniu postanowiła zażądać od Ministrów złożenia dokumentów, tyczących się głównych punktów mowy tronowéj, oraz żądać, aby Ministrowie wyznaczyli dzień, w którym gotowi będą dać żądane objaśnienia. Wielu mniema, że PP. Guizot i Soult pojutrze obecni będą na posiedzeniu kommissyi. Wczorajszego dnia, ciż Ministrowie, niemniéj Minister skarbu i marynarki, znajdowali się na rozprawach kommissyi adressowéj Izby Parów, która sprawozdawcą swoim obrała Hrabiego Portalis.

— Po wypadku wyborów w biórach Izby Deputowanych, stronnictwo ministeryalne znowu odzyskało odwagę,

тіи, хотя и оппозиція совершенно убѣждена, что одержитъ верхъ во время преній объ адрессѣ и старается опровергать мнѣніе, что побѣда министровъ по отдѣленіямъ можетъ служить доказательствомъ силы и кабинета.

— Г-нъ Гумбольдъ прибылъ сегодня въ Парижъ.

— Вопросъ объ улучшеніи быта рабочаго класса народа, съ нѣкотораго времени, часто обсуживается въ здѣшнихъ журналахъ. *Globe*, сознаваясь, что участь этого класса теперь весьма жалкая, приписываетъ всѣ его несчастія собственной безпечности рабочихъ, и единственнымъ средствомъ къ улучшенію быта этого класса признаетъ — трудолюбіе, бережливость и осмотрительность на будущее время; а потому совѣтуетъ распространять между работниками полезныя сочиненія и стараться о лучшемъ образованіи дѣтей ихъ, дабы они, по достиженіи зрѣлаго возраста, избѣгали тѣхъ заблужденій, коимъ подвергались ихъ отцы.

Англія.

Лондонъ. 1 Января.

Правительство намѣревается отправить новую экспедицію къ полюсу, для открытія прохода между Атлантическимъ океаномъ и Тихомъ моремъ. Королевское общество, отъ котораго требовали мнѣнія въ этомъ отношеніи, объявило, что, кромѣ очень важной прямой цѣли, поѣздка сія можетъ принести любопытныя открытія въ географическомъ отношеніи, а равно — и касательно магнетизма земли. Начальство надъ сею экспедиціею ввѣряютъ извѣстному мореходцу подходившему уже къ сѣверному полюсу, капитану Россу, въ случаѣ же, если бы онъ не принялъ сего порученія, — капитану Франклину.

— Получено благопріятное извѣстіе, что переговоры о почтовой конвенціи между Англіею и Египтомъ, идутъ успѣшно. Паша согласился на первоначальныя условія, и на установленіе почтъ-директора.

2 Января.

Въ *Liverpool Courrier* сообщаютъ о недоразумѣніяхъ между Англіею и Перувіанскою республикою. Перувіанскія власти оскорбили англійскаго консула въ Арико, г-на Вильсона; вслѣдствіе чего сей послѣдній отправился къ командиру англійскихъ военныхъ кораблей, блокировавшихъ тогда Портъ-Исле. По совѣту, находившагося въ числѣ пассажировъ, новаго англійскаго посланника въ Перѣ, г-на Адама, высланъ былъ военный корабль *Talbot* съ бумагами въ Арику, гдѣ мѣстныя власти недозволили, на возвратномъ пути запастись ему водою. Командующій англійскимъ кораблями, потребовалъ у нихъ объясненія въ семъ поступкѣ, но получивъ отказъ, отправился въ Арику, и началъ бомбардировать губернаторскій домъ. Власти, приведенные въ ужасъ сими энергическими мѣрами, доставили желаемое объясненіе, и въ продолженіи 3 сутокъ возстановлено было спокойствіе; поселившіеся въ Арикѣ, Англичане, кои до начатія непріятельскихъ дѣйствій бѣжали было на суда, прибыли обратно на сушу и снова принялись за обыкновенныя свои занятія.

Бельгія.

Брюссель, 1 Января.

Сенатъ, окончивъ пренія, касательно трактата съ таможеннымъ германскимъ союзомъ, принялъ вчерашняго числа этотъ трактатъ 31 голосомъ противу 1. Лишь только сказанный трактатъ приняли обѣ палаты и Король оный подписалъ, немедленно онъ для Бельгіи получилъ уже свою обязательную силу, и сегодня помѣщенъ въ Мониторѣ въ оффиціальной части.

Послѣ принятія трактата, сенатъ отсрочилъ свои засѣданія на неопредѣленное время.

— Брюссельскій химикъ Маріотъ сдѣлалъ открытіе, обѣщающее весьма важныя послѣдствія, онъ изобрѣлъ способъ бѣленія льна, въ сыромъ состояніи, такъ, что этотъ матеріалъ, въ теченіе одного мѣсяца, можетъ быть выбѣленъ, выпряденъ и превращенъ въ холстъ.

2 Января.

Король и Королева возвратились изъ Парижа въ Брюссель на особой цѣпи ваггоновъ, и оттуда отправились въ замокъ Лекенъ; въ тотъ же вечеръ, Король подписалъ трактатъ съ таможеннымъ союзомъ

chociaż i oppozycya, z zupełną ufnością przekonana jest, że odniesie zwycięztwo przy rozprawach nad adressem, i usiluje zaprzeczyć, że przewaga, jaką mieli Ministrowie w biórach, może służyć za dowód siły gabinetu.

— P. Humboldt przybył dzisiaj do Paryża.

— Kwestya o polepszeniu stanu klass roboczych, wielce od niejakiego czasu zajmuje pisma tutejsze *Globe*, przyznając, że los téj klassy jest teraz opłakanym, głównie przypisuje winę nieszczęść, ciążących na robotnikach, ich własnéj opieszałości, i za środek jedyny polepszenia tego stanu rzeczy, poczytuje pracowitość, oszczędność i ogłędność na czas przyszły; dla tego radzi rozkrzewiać między robotnikami pisma, rzeczywiście pożyteczne, i starać się o lepsze wychowanie dla ich dzieci, aby te, doszedłszy do lat, nie wpadały w te same błędy i zdrożności, którym ulegają rodzice.

Anglia.

Londyn, 1 stycznia.

Rząd zamierza wysłać nową wyprawę do okolic biegunowych, dla odkrycia przejścia między Oceanem Spokojnym i Atlantyckim. Królewskie towarzystwo, którego zdania w téj mierze zasiągano, oświadczyło, że mimo nader ważnego, bezpośredniego celu, wyprawa ta może również przynieść ciekawe odkrycia, tyczące się jeografii i magnetyzmu ziemi. Dowództwo wyprawy ma być poruczone sławnemu żeglarzowi do bieguna północnego, Kapitanowi J. Ross, a w przypadku gdyby on tego nie przyjął, Kapitanowi Franklin.

— Otrzymano tu pomyślne wiadomości o postępie układów względem traktatu pocztowego między Anglią i Egiptem; Basza zgodził się na warunki przedwstępne i ustanowił jeneralnego pocztmistrza.

Dnia 2 stycznia.

Liverpool Courrier donosi o zajściu między Anglią i Rzecząpospolitą Peruwiańską. Władze Peruwiańskie uchybiły angielskiemu Konsulowi w Arika, panu Vilson, poczém tenże udał się do dowódzcy angielskich okrętów wojennych, blokujących podówczas Port-Islay. Za radą znajdującego się na pokładzie nowego Posła angielskiego w Peru, pana Adams, okręt wojenny *Talbot* wysłany został z rozkazami do Aryki, skąd gdy się do powrotu zabierał, władze Aryki odmówiły mu potrzebnego zapasu wody. Dowódzca angielski żądał od nich usprawiedliwienia tego postępku, a gdy i to odmówioném zostało, popłynął do Aryki i zaczął bombardować dom Gubernatora. Władze przestraszone temi energicznemi środkami, udzieliły żądane usprawiedliwienie i spokojność we 3 dni została przywrócona, tak, że osiedli w Aryce Anglicy, którzy przed rozpoczęciem kroków nieprzyjacielskich schronili się byli na okręty, powrócili znowu na ląd i oddali się spokojnie swoim zatrudnieniom.

Belgia.

Bruxella, 1 stycznia.

Senat, po ukończeniu rozpraw w przedmiocie traktatu ze Związkiem Celnym Niemieckim, przyjął go wczoraj 31 głosami przeciw 1. Gdy teraz traktat rzeczony przez obie Izby został przyjęty i Król go podpisał, zatém dla Belgii zyskał moc obowiązującą, i dzisiaj, w Monitorze, w części urzędowéj, jest umieszczony.

Po przyjęciu traktatu, Senat odroczył swoje posiedzenia na czas nieoznaczony.

— Chemik z Bruxelli P. Mariotte, zrobił wynalazek wiele obiecujący na przyszłość; odkrył bowiem sposób bielenia lnu przed przędzeniem, tak, iż z surowego materyału, w ciągu jednego miesiąca, len mógłby być wybielony, wyprzędziony, i na płótno utkany.

Dnia 2 stycznia.

Król i Królowa powrócili wczoraj oddzielnym konwojem z Paryża do Bruxelli, skąd natychmiast udali się do zamku Laeken. Tegoż jeszcze wieczora Król potwierdził traktat z Związkiem Celnym, przyjęty przez obie Izby.

(2)

зомъ; принятый обѣими палатами. Такъ какъ Король не совсѣмъ здоровъ, то вчера былъ пріѣздъ ко двору только особъ принадлежащихъ къ Королевской фамиліи.

Испанія.

Мадритъ, 20 *Декабря*.

Королева помиловала приговоренныхъ къ смертной казни: Ренгинто, Гарсія и Арилло. Въ испанскихъ журналахъ разсказываютъ съ восторгомъ объ этомъ поступкѣ юной Королевы.

— Изъ Пуэнсы сообщаютъ объ освобожденіи бывшаго министра Кабаллеро и разныхъ другихъ лицъ, вмѣстѣ съ нимъ арестованныхъ.

— Въ продолженіе одного года правленія модерадосовъ, при двухъ министерствахъ: Гонзалеса-Браво и Нарваэза, разстрѣляли въ Испаніи 214 чел. политическихъ преступниковъ.

— Изъ Бадахоса и Виго (въ Галиціи) отправлены войска къ португальской границѣ.

— Весь городъ Мадритъ покрытъ снѣгомъ. Этого не случалось въ продолженіе 10 лѣтъ.

21 *Декабря*.

Конгрессъ приступилъ вчера къ преніямъ по проекту закона о назначеніи содержанія духовенству. Изъ многихъ, внесенныхъ въ него добавочныхъ статей, прочитаны были только три. Первая, подписанная маркизомъ Вилума и многими другими депутатами, предлагала, чтобы непроданныя еще имѣнія, возвращены были духовенству, съ обложеніемъ ихъ поземельнымъ налогомъ въ три процента. Управленіе же сими имѣніями должно быть предоставлено самому духовенству. По прочтеніи еще двухъ другихъ добавочныхъ статей, министръ финансовъ объявилъ, что онъ не можетъ согласиться на то, чтобы онѣ приняты были въ соображеніе, потому что цѣль ихъ состоитъ въ томъ, чтобы совершенно опровергнуть предложенный правительствомъ проектъ закона, и что онѣ поэтому составляютъ не дополнительныя статьи, а новый проектъ закона. Министръ, въ жару своего отвѣта, увлеченный свойственною ему запальчивостію, употребилъ слѣдующее выраженіе: „Чтобы сказала страна въ такомъ случаѣ, если бы предложенный правительствомъ законъ, уничтоженъ былъ злодѣйскимъ образомъ *(de una manera ratera)*?.... Эти слова произвели столь сильное волненіе между депутатами, что не возможно описать онаго. Со всѣхъ сторонъ раздались голоса, чтобы послѣднія слова министра внесены были въ журналъ. Напрасно министръ объяснялся, что этимъ онъ вовсе не хотѣлъ ни кого оскорблять. На вопросъ президента, маркизъ Вилума отвѣчалъ, что онъ недовольствуется этимъ; послѣ сего, волненіе увеличилось до того, что палата представителей націи скорѣе походила на буйное собраніе Якобинцевъ. Наконецъ президентъ успѣлъ предложить палатѣ слѣдующій вопросъ: доволенъ ли конгрессъ объясненіемъ министра финансовъ? Вопросъ этотъ рѣшенъ былъ утвердительнымъ образомъ, большинствомъ 110 голосовъ противъ 25. Самъ министръ финансовъ былъ столь встревоженъ, что послалъ тотчасъ за генераломъ Нарваэзомъ, въ той надеждѣ, что присутствіе его остановитъ движеніе нѣкоторыхъ депутатовъ. Но генералъ вошедши въ залу, вмѣсто того, чтобы защищать министра, сдѣлалъ ему строгое замѣчаніе, послѣ чего сей послѣдній взялъ обратно свое выраженіе: „*злодѣйскимъ образомъ.*“ Сенатъ приступилъ сегодня къ разсмотрѣнію отдѣльныхъ статей проекта реформы и утвердилъ четыре первыя.

23 *Декабря*

Не подлежитъ, по видимому, ни малѣйшему сомнѣнію, что маркизъ Вилума и всѣ члены конгресса, подписавшіе его добавочную статью, просили объ увольненіи ихъ отъ званія депутатовъ. Конгрессъ рѣшилъ сегодня, большинствомъ голосовъ, что предложенныя, разными депутатами, въ видѣ добавленій къ проекту закона о назначеніи содержанія духовенству, отдѣльныя статьи, должны быть почитаемы не добавочными статьями, а новымъ особымъ проектомъ закона.

Ponieważ Monarcha nie jest zupełnie zdrów, przeto wczoraj przyjmowane były tylko u dworu osoby, należące do domu Królewskiego.

Hiszpania.

Madryt, 20 *grudnia*.

Królowa ułaskawiła skazanych na śmierć: Rengito, Garcia i Arillo. Dzienniki hiszpańskie rozwodzą się z uwielbieniem tego czynu młodéj Królowéj.

— Z Cuenca donoszą o wypuszczeniu na wolność byłego Ministra Caballero, i różnych innych, razem z nim uwięzionych osób.

— W ciągu 1 rocznego panowania Moderadów, za dwóch ministerstw Gonzaleza Bravo i Narvaeza, rozstrzelano w Hiszpanii 214 przestępców politycznych.

— Z Badajoz i Vigo (w Galicyi) posłano wojska do granicy portugalskiéj.

— Miasto Madryt całe pokryte jest śniegiem. Od 10-ciu lat nic podobnego nie widziano.

Dnia 21 *grudnia*.

Kongress przystąpił wczoraj do rozpraw nad projektem do prawa względem uposażenia duchowieństwa. Z wielu wniesionych do niego dodatków, odczytano trzy tylko. Piérwszy, podpisany przez Margrabiego Viluma i wielu innych Deputowanych, wnosił, aby nie sprzedane jeszcze dobra zwrócone były duchowieństwu, z nałożeniem tylko na nie trzy procentowego podatku gruntowego. Zarząd wszelkiemi dochodami z tych dóbr, miał być pozostawiony samemu duchowieństwu. Po odczytaniu jeszcze dwóch innych dodatków, Minister skarbu oświadczył, że nie może zezwolić aby były wzięte pod rozwagę, gdyż dążą wyraźnie do obalenia całkiem przełożonego przez rząd projektu do prawa, a więc są właściwie nie już dodatkami, lecz nowemi projektami do prawa. W zapale swéj odpowiedzi Minister, uniesiony właściwą sobie gwałtownością, użył następujących wyrażeń: „Coby kraj powiedział na to, że prawo przedstawione przez rząd, zostało obalone w sposób łotrowski? *(de una manera ratera)*....?“ Słowa te wywołały takie oburzenie między Deputowanymi, że go nie podobna opisać. Ze wszystkich stron wołano razem, aby ostatnie wyrazy Ministra do protokułu zostały wciągnione. Próżne były oświadczenia Ministra, że słowa jego, przeciw nikomu nie były wymierzone. Zapytany przez Prezesa, Margrabia Viluma oświadczył, iż nie przestaje na tém; poczém zaburzenie wzmogło się jeszcze bardziéj, tak, że Izba Reprezentantów narodu przedstawiała raczéj obraz niesfornego klubu Jakobińskiego. Nakoniec udało się Prezesowi przełożyć Izbie następujące pytanie: Czy Kongress jest zadowolonym z oświadczenia Ministra skarbu? Pytanie to rozstrzygnięte zostało w sposób potwierdzający, większością głosów 110 przeciw 25. Sam Minister skarbu tak się zatrwożył, że jak najśpieszniéj posłał do Senatu po Jenerała Narvaez, w nadziei, że obecność jego poskromi gwałtowność wybuchów niektórych Deputowanych. Ale Jenerał wszedłszy do sali, zamiast brać obronę Ministra, dał mu owszem bardzo ostrą naganę, poczém tenże oświadczył, że cofa obrażające słowo *łotrowski*.—Senat przystąpił dziś do roztrząsania pojedyńczych artykułów projektu reformy i przyjął cztéry piérwsze.

Dnia 23 *grudnia*.

Zdaje się nie ulegać żadnéj wątpliwości, że Margr. Viluma i wszyscy członkowie Kongressu, którzy podpisali jego dodatek, podali się do dymissyi jako Deputowani. Kongress rozstrzygnął dziś większością głosów, że propozycye podane przez różnych Deputowanych, w kształcie dodatków, do projektu o uposażeniu duchowieństwa, uważać należy nie za dodatki ale za nowe projekta do praw.

ВИЛЬНА, въ Тип. Ѳ. Гликсберга—Печ. позвол. 12 го Января 1845 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ*.